

teologien.» Men allt detta är mäktigt farligt, om konsistorier och allmänna åklagare lägga sig deri; hvilket väl icke lärer kunna undvikas. Emedlertid kan Hr Professorn vara säker, att i oss äga en nitisk försvarare, så snart det åter gäller den vettenskapliga forskningens frihet. Skulle vi deremot vilja betala Professor Fahlerantz med det mynt, hvilket han sjelf så frikostigt utdelar, så kunde vi säga: att Hr Professorn på det mest hycklande och jesuitiska sätt sökt skaffa dessa Ullmans och Müllers kätterska meningar kredit, genom att i företalen till deras skrifter låtsas fara ut mot andra dylika rationalister, t. ex. Strauss, såsom vore hans satser de enda farliga för kyrkan.

F.

9 FRÅGOR TILL DAGLIGT ALLEHANDA.

Freja 53 8. VII 1842

Vi bekänna, att vi af böjelse att icke såra högst ogerna gå Allehanda på lifvet med nedanstående frågor. Men tidpunkten dertill är inne, sedan Allehanda så nyligen genom förkunnandet af en högt placerad embetsmans liberalism visat sig så litet nogräknadt i fråga om dem, det vill ställa i spetsen för frihetets vänner. Vi hafva dertill en desto större anledning, då vi uti Allehandas förord för Hr v. Koch måste finna en nyckel till dess gåtfulla hänvisningar på »en aflägsen framtid.» Vi fråga derföre:

Huru aflägsen anser D. A. den framtid, då verkligen en nationell regering i Sverige står att hoppas?

Anser D. A. denna framtid bero *endast* af Riksens Ständers tillgöranden, eller af någon enskild personlighet och tillfälliga händelser?

Tror D. A. en nationell regering vara ett nödvändigt villkor för framgången af en så genomgripande representationsreform, som den uti det nu hvilande förslaget påyrkade; eller tvertom en nationell regering endast kunna vinnas genom representationsreformen?

D. A. känner våra tankar i dessa ämnen. Finnas icke äfven inom den närvarande representationen fasta och frihetsälskande män nog, för att uti förstärkta Statsutskottet tillvägabringa *en* rösts pluralitet, så är allt tal om folkets missnöje med nuvarande regering fåfångt. Om de deremot finnas, så står det vid en kommande Riksdag i oppositionens makt att tillsätta en nationell regering. Understödes denna af Borgare- och Bondestånden, så kan hvarje motstånd från Adeln och Presterskapets sida mot representationsreformen besegras. Endast i denna ordning är efter vår tanka en representationsreform verkställbar, endast af en riksdagsopposition, som handlar i denna anda, kunna andra resultat än 1840 års Riksdags väntas.

D. A. inser lätt, hvarföre vi ställt dessa frågor till detsamma, likasom det bör finna, att deras besvarande är betydelsefullt för tidningens anseende. Allehanda-redaktionen har försäkrat, att man i tider af politisk söndring bör taga sitt bestämda parti. Men den synes mera ansluta sig till personer än till sak. Vi följa en motsatt regel. Det är derföre vi i en serie af artiklar sökt uppvisa de misstag representationen af 1840 begått, lagt i dagen de egennyttiga planer, genom hvilka ett visst parti tillintetgjorde alla förhoppningar på denna Riksdag, och framhållit de nedslående resultaten af densamma. Vi efterskänka nu D. A. hvarje yttrande öfver det förflutna; men vi fordra ett öppet uttalande af D. A:s öfvertygelse för framtiden. Aftonbladet, hvars

delaktighet i Riksdagens utgång vi blottat, har, efter ett fåfängt försök att genom diverse dikter afleda allmänhetens uppmärksamhet från de viktiga frågorna, nödgats återtaga sina osanningar. För sina beteenden under Riksdagen har det icke hittat på någon ursäkt. Också inga för dess grundlagsförvriddningar under detta år. Af dess tystnad kan man numera icke sluta annat, än att det vill fortgå i de gamla spåren, gyckla med det dödfödda representationsförslaget, skrika öfver systemet och skona ministären, för dess upphofs skull. D. A., som genom sin bestämda hållning mot nuvarande ministér afsvurit sig dess upphofsmän, åligger det nu endast för dess eget anseendes skull, att äfven frånsäga sig alla förbindelser med de framtidsliberala, om hvilkas liberalism nutiden intet vet. Detta sker enklast och klarast, om Allehanda i likhet med oss påyrkar skarpare åtgärder af en blifvande representation, än dem man 1840 vidtog, utan något afseende på hvad framtiden *möjligen* kan bringa. Skulle D. A. dertill åtminstone påminna om faran af inflytanden från Riddarhuset, så skulle det glädja oss att ära dess redaktions opartiskhet.

10

Visserligen skall D. A. genom den förklaring vi äska sätta sig i ett oberoende förhållande till Aftonbladet. Vi misskänne lika litet som Allehanda detta blads gagnelighet i *negativt* hänseende. Men vi tro äfven, att detta sätt att gagna äfven medför stor skada, och vi hafva bevisat, att dess positiva tillgöranden missledt folkets vänner och skadat dess sak. Vi tro oss veta, att Allehandaredaktionen delar vår öfvertygelse, åtminstone så vida, att Aftonbladet endast negativt gagnat samt derigenom äfven skadat. Till ärligheten och opartiskheten hörde då äfven, att D. A. utsade detta sitt omdöme jemte det om Aftonbladets »löslighet och obestämdhet» samt dess motvilja att »beriktiga oriktiga citationer.» Eller kan Allehanda-redaktionen förneka denna sin öfvertygelse? Ändamålet helgar icke medlen, och ett oredligt och lösligt skriftställereri kan derföre också icke gagna frihetens sak. Denna skall derföre aldrig förlora en hårsman på Aftonbladets sjunkande kredit, men väl vinna på hvarje redligt och modigt uttalande af sanningen.

20

30

10 SV. BIET NEKAR, ATT ÖFVERHETEN ÄR AF GUDI.

Freja n:o 53 8. VII 1842

Såsom det stundom roat oss att visa, är *Svenska Biet* icke just utmärkt för stort mått af vetande. Knäpper man nu dess piltar på fingrarna och ber dem läsa bättre, så stå de redlösa, icke vetande, hvadan de skola taga't. Så hände sig för någon tid sedan, att Biet uti en recension öfver »Rosen på Tistelön» fattades af en grufflig humanitet och fann det gudlöst att låta barnen lida för föräldrarnes fel. Vi näpste det för denna farliga villomening, lika stridande mot bibeln som erfarenheten, samt tillade, att äfven konsten alltid bör framställa det rättas seger, hvilken i det borgerliga lifvet är den borgerliga lagens. Härtill teg Biet, som sig borde.

40

50

Men nu utkommer i Finland en tidning »Helsingfors Morgonblad», som i sjelfva verket icke är så dum, och på hvars insigt Biet i de flesta fall hade fullt skäl att lita, om eljest detta Bi förstode att draga honung ur något blad i verlden. Dock nu nyligen har samma Morgonblad förplumpat sig, då det uti en anmälan af nämde roman velat stadga, att